

ZPRÁVODAJ 2

Sobota 4. srpna 2001

*Má talent prodávat talent, který nemá...
Ano, jsou o tom doklady: ve starém Řecku bylo za jeden talent sto volů.*

Josef Trüger

Od 9.00 do 13.00 h.

Učebny Semináře a dílny KnMD

Výstavní hala JD v 10.00 hod.

ALOIS JIRÁSEK (1851-1930-2001)

Vernisáž výstavy k 150. výročí
narození hronovského spisovatele

Jiraskovo divadlo ve 13.00 a 16.00 h.

Ořešovské divadlo Ořechov u Brna

VI. Peška, J. Wykrent:

CVOKSTORY aneb CvoXX.st.ory

Sál Josefa Čapka ve 13.00 a 16.00 h.

Divadlo HUDRadio Zlív

M. Slavík podle H. CH. Andersena:

SLAVÍK

Ponorka v JD ve 14.30 hod.

TISKOVÁ KONFERENCE

Město v 15.00 hod.

Pochod KOLETOVY dechové hudby a
mažoretek městem k JD

Schody JD v 15.15 hod.

Slavnostní zahájení 71. JH

Park A.J. v 16.30 hod.

Promenádní koncert Koletovy dechovky

Schody JD v 19.00 hod.

Vítání souborů

OS POTOŇ Levice

Theater der Jugend Paderborn, Německo

Jiraskovo divadlo v 19.30 a 22.00 h.

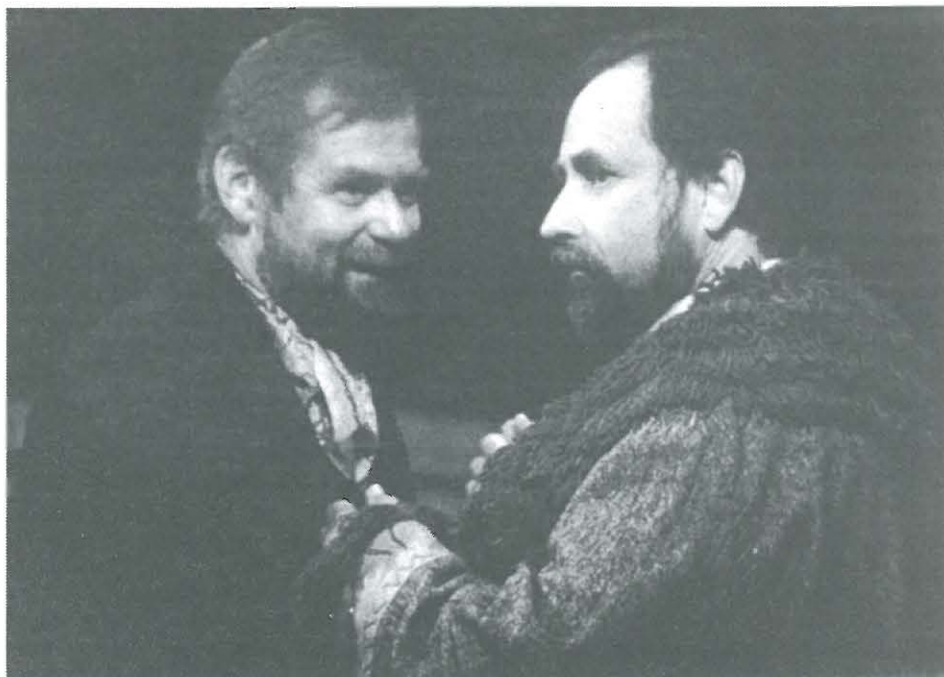
JDO Úpice - Společnost dr. Krásy

Lidová hra v úpravě E. F. Buriana, P. Lanty

HRA O DOROTĚ

Foyer Sálu Josefa Čapka ve 23.30 hod.

Otevření divadelního klubu

STAROSTI S PRUSKÝMI VOJÁKY

(s ing. Miroslavem Houšťkem nejen o Jiraskově Emigrantovi)

V Hronově vždy byla do značné míry propojena politická a divadelní scéna. Dnešní starostka je zároveň divadelnicí, stejně jako bývalý starosta ing. MIROSLAV HOUŠŤEK je současně předsedou občanského sdružení KRUH a režisérem místního divadelního souboru.

„Tomuto propojení se asi nedá vyhnout, protože nejvýznamnější budovou na náměstí je divadlo a nejvýznamnější akcí za celý rok je Jiraskův Hronov, takže se k tomu představitelé města musí nějak postavit a vyrovnat se s tím. A také si myslím, že zdejší konzervativnější část obyvательства si stále potrpí na jméno Aloise Jiráska, a dost se trápí tím, že se tu Jiraskovy hry nehrají. A není divu - když se někdo trochu jeho dílem zabývá, zjistí, že je to dílo úctyhodné, že to není jen tak někdo, kdo by dal v české literatuře přehlédnout. Bohužel vymírá nebo už vymřela generace, která znala Jiráska z osobního styku a chovala se k němu jako k panu „radovi“. Já osobně si ale myslím, že jméno festivalu neza- vazuje nikoho k tomu, že se tady Jirásek musí hrát, i když se koná v jeho jménu a je zasvěcen divadlu.

Na letošním festivalu jste představili velkorysý projekt „spojených souborů“. Spolupracujete takhle průběžně nebo jste se spojili k této konkrétní inscenaci?

My si do svých inscenací občas půjčujeme jednoho nebo dva herce odjinud, když potřebujeme obsadit postavu, pro kterou nemáme představitele, a stejně tak to dělají i ostatní soubory na okrese. Ale takto jsme se, co já pamatuji, dali dohromady jen dvakrát - poprvé v roce 1971, kdy jsem režíroval Jiraskova Gera. Tehdy ale zrovna zasáhla normalizační vlna, a moje jméno už ani nemohlo být na plakátě. Teď jsme se spojili k Emigrantovi. Zdálo se mi vhodné, aby se tady při 150. Jiraskově výročí Jirásek opravdu hrál, aby to bylo něco méně známého než stále opakovaná Lucerna, a aby to byla jakási událost pro všechny.

Přiznám se, že jsem sice znala název hry, ale nikdy jsem neslyšela, že by někde byla inscenována...

Já vás můžu uklidnit, protože dokonce pan profesor Císař řekl, že to nikdy nikde neviděl.

Tady v Hronově se to hrálo kdysi, asi v roce 1935, na pátém Jiraskově Hronově. Kromě toho náš hronovský soubor sehrál tuhle hru v roce 1956, režíroval ji tehdy profesionální režisér, a myslím, že už tenkrát se ukázalo, jak je životaschopná. Koneckonců z pěti vítězných souborů si právě nás vybrali do televize, kde jsme ho hráli „na- ostro“, protože ještě neexistoval záznam.

Pokračování na str. 2

Dokončení ze str. 1

Ted' mě k Emigrantovi znova ponouknul pan profesor František Černý, který napsal hezký rozbor této hry a přednesl ho na Jiráskovské konferenci v roce 1996. Tak jsem si řekl: No dobře, on vybízí, aby to někdo hrál – a kdo jiný by to měl hrát než my z Hronova? Tak to zkusíme...

Je to hra tematicky velmi zajímavá, dokáží si představit, že před patnácti lety by patrně byla zakázána...

Profesor Černý říká, že problém emigrace je osudovým problémem českých lidí. Tahle hra vlastně daleko dopředu předznamenala, co potkalo i ty poslední emigranty. Vrátili se sem lidé, kteří žili třeba 14 let v cizině - odcházeli s nějakými ideály, přišli zpět, ale zdejší lidé už mezitím vyznávali něco jiného, takže se nemohli shodnout. V této hře situace vyústí v tragédii, hrdina vlastně znovu odchází do emigrace, víceméně i z rodinných důvodů.

Přečetl jsem si dostupné kritiky k premiéře hry v Národním divadle. Nejostřeji tuto hru po premiéře odsoudil F. X. Šalda, i když získala jakousi Slovanskou cenu (Rusové tu tenkrát dělali takovou soutěž o novou hru). Ale v Národním se dlouho nehrála. I když jednu z rolí hrál například Vojan, měla jen asi šest repríz. Šalda se ve své kritice rozhořčil, že čekal od Jiráska, že napíše hru o střetu idejí, střetu náboženských proudů, a on přišel s rodinnou tragédií.

Na druhé straně, pan profesor Černý si cení toho, že je tam perfektně ukázáno, jak taková dějinná událost, jako střetnutí dvou monarchií - Marie Terezie s Friedrichem - může zapůsobit na život úplně normálních obyčejných lidí tak, že to vyústí v tragédii. Kvůli víře to pronikne až do mezilidských vztahů.

Realizace takového projektu ale jistě nebyla lehká?

Ta hra je obdivuhodná - má velmi dobře vystavěné situace, to je u Jiráska málokdy, navazuje tam jedno na druhé a má to schéma tragédie, takže mi to chvilími připomínalo úplně moderní drama. Na rozdíl od jiných her jsem dost málo škrtal, není tam moc zbytečných řečí. To z Lucerny musíte vyškrtat třetinu textu, jak moc je popisná.

Pustili jsme se do toho, ale samozřejmě nám to málem polámalo vazy. Už jenom sehnat dohromady lidi, kteří se sjíždějí z pěti měst, bylo velmi náročné. Určitým způsobem nás zachránilo, že přednosta Okresního úřadu nám, vzhledem k tomu, že se na tom podílel celý okres, dal jakousi dotaci, příspěvek na hru. Takže jsme aspoň mohli zaplatit dojíždějícím dopravu.

A pak jsou tu ještě věci, které si předem člověk ani nezvážil. Najednou zjistíte, že potřebujete mít na scéně deset pruských vojáků z roku 1841 a neseženete kostýmy. Půjčit si je z Barrandova by stálo desítky tisíc korun. Tak jsme nakonec chtěli přešít mundury naší hornické kapely. Pak nás zachránila hradecká městská garda, kde mají pro slavnostní účely (například pro pořádání bitev) různé uniformy. Půjčili nám deset uniforem - je to sice tak o sto let posunuté, ale náš výtvarník k tomu sám udělal vysoké pruské čepice, takže to celé vypadá dost věrohodně.

Člověk se samozřejmě setkává stále s problémy i při práci herců. I když na té věci pracujete pilně, nikdy se úplně nedá ovlivnit výsledek, vyznění. Myslím, že někteří z herců jsou skutečně na velice dobré úrovni, pokud je něco nevydělá, nevystraší... Já amatérské divadlo dělám přes padesát let, a vím, že právě tohle je nevyzpytatelné. Víím, že ti lidé nemají tu průpravu, schopnost zafixovat v sobě vnitřní stavy, někdy se to může rozjet a někdy to naopak vyjde.

Myslím, že se nám podařilo obsazení role Lenorky, kterou hraje Lucka Peterková. Je to studentka 3. ročníku Vyšší herecké školy v Praze. Myslím, že jsme jí dali příležitost ukázat se v jiném světle. Ona je spíš taková komediánka, a tady se dostala k vážnější roli. Když jsem ji poprvé viděl na jevišti v roli Puka ve Snu noci svatojánské, i když vypadala jako nezvedené dítě, dalo se vycítit, že to v ní je - že ten vnitřek umí velice dobře rozehrát. Takže jsem ji k nám pozval, hrála s námi Poprask na laguně, připravovala se u nás na hereckou školu. Byl jsem rád, když se tam dostala, protože takových prokazatelných talentů zase tolik není. Když teď s námi hraje Emigranta, dá se vypořádat, jak v herectví postoupila. Takže já ostatním říkám: nic nedělejte, poslouchejte a hrajte podle ní...

jas

„My jsme sice světa znali, my jsme lidé s přehledem, ale hrát si jako malí, to bohužel nesvedem.“ zpívá se v písni Šlitr a Suchého Dítě školou povinné. Určitě to není pravda. Hrajeme si rádi, zejména na divadlo. Redakce Zpravodaje vyhlašuje tradiční festivalovou soutěž.

Ceny: děkujeme sponzorům..... Promiňte, podle nového mediálního zákona nemůžeme jmenovat. Nejdříve soutěžní úkol, poté výhra.

Redakce Zpravodaje 71. ročníku Jiráskova Hronova vyhlašuje celofestivalovou anketu o název příštího Zpravodaje. Pro inspiraci - Festival Zlomvaz vydává OBRATEL, Festival divadelních regionů Hradec Králové vydává HADRIÁN, festival neprofesionálních divadel MB(apostrofov)99 ŽOURNÁL, co bude vydávat Jiráskův Hronov v příštím roce? Záleží na Vás.

Návrhy vhazujte do krabice s nápisem SOUTĚŽ, SÚTAŽ, ANKETA, BOMBY NE ve foyer Sálu Josefa Čapka neb přinásejte do redakce Zpravodaje do čtvrtka 9. srpna 15:00 (nachází se mezi divadlem a sálem Josefa Čapka), případně můžete předat reaktorům kdekoli a kdykoli.

Otázka jedna (1), Vopros odin (1), Question One (1), Frage Eins (1)

Alois Jirásek se narodil před sto padesáti lety. O jeho soukromém životě víme hodně. Narodil se v Hronově. Středoškolský profesor. Více informací můžete získat v Muzeu A. Jiráska. Ptáme se:

Měl Alois Jirásek syna Aloise?

Odpovědi: vhazujte do výše uvedené krabice nebo doneste do redakce Zpravodaje na jakémkoli lístku s uvedením základních údajů (příjmení, jméno, adresa, telefon)

Ceny: Semifinalisté jednotlivých kol získají Univerzální přátelský kalendář výtvarníka Rostislava Pospíšila. Kalendář je určen pro město i venkov, dílnu i úřad, hory i údolí.

Snímek z představení Emigrant v podání Sdružených divadelních souborů okresu Náchod.
Lenorka (Lucie Peterková)
a Kudrna (J. Kubina).

Výstava fotografií ve foyeru Jiráskova divadla, které dokumentují minulé ročníky festivalu, se stala tradičním doprovodem festivalových divadelních představení. Jejím autorem je jeden z těch, kteří už patří k „inventáři“ festivalu, tedy člověk, s nímž se běžně nedělají rozhovory, protože jej určitě každý zná. Rozhodli jsme se toto pravidlo porušit a chceme vám dnes představit fotografa Ivo Mičkala, který se stará nejen o dokumentaci celého festivalu, ale také o fotografie do našeho Zpravodaje.

Ivo Mičkal se zabývá divadelní fotografií. Na Hronov už jezdí deset let. Nejdříve jako spolupracovník Amatérské scény z vlastního zájmu o dovolené, a pak už jako umělec na volné noze, kterého zvali ke spolupráci pořadatelé. Zajímá ho divadlo všeobecně, ale když si může vybrat, dává přednost experimentálnímu a ochotnickému divadlu, jež je proti profesionálnímu divadlu méně odolné vůči času a jehož prchavé okamžiky se snaží zadržet v obraze. Jeho způsob práce není pouhá dokumentace; téma, které nabízejí herci, chápe jako výzvu k vlastní umělecké akci. Snaží se vnést do pozorování poetiku, podtrhnout téma, dále jej rozpracovat. „Přemýšlím o tom, co dělám, aby to nebylo povrchní, člověk ale není vždy schopný zachycovat aktivně a může pak sklouznout k povrchnosti. Když se však naskytne nějaký zádrhel, s kterým se musím poprat a vyrovnat, pak se mi to zpětně zhodnocuje, po určité době pochopím, že jsem něco získal, něco pochopil.“

Jak nám Ivo Mičkal prozradil, je zvyk vracet se ve fotografii k zajímavým okamžikům minulých ročníků festivalu starý pět let. Na počátku byla velká výstava o divadle a na základě jejího úspěchu pak byl vyzván organizátory festivalu, aby pořádal podobné výstavy každý rok.

koz

ODKUD VEDLY CESTY SOUBORŮ NA 71. JH

K Mece českého amatérského divadla – Jiráskovu Hronovu (JH), celostátní mezidruhové přehlídce se zahraniční účastí – vedlo v roce 2001 čtrnáct cest. Přesněji: v letech 2000 – 2001 jich bylo čtrnáct využito. Ta nejdělsí vedla přes loňské krajové a druhové národní přehlídky a konečně přes jubilejní 70. JH v roce 2000. Jak je to možné? Nuže tak, že festivalový výbor JH přijal ustanovení a zakotvil je poprvé v propozicích JH pro rok 2001 o tom, že jedním ze zdrojů výběru programu hronovského festivalu budou na JH nerealizované inscenace vybrané programovou radou do hlavního programu nebo inscenace, které označila jako náhradní. A tak se letos v červnu na stole programové rady JH 2001 ocitly 4 návrhy z loňska: 1. Výchovné divadlo neslyšících Brno / Zoja Mikotová: *Abece aneb Co se zdálo Alence*. 2. DS DK Krupka / A.P. Čechov: *Medvěd*. 3. Divadelní společnost D 111 České Budějovice / Ladislav Stroupežnický: *Naši furianti*. 4. Divadlo VOSTO5 Praha / Cihlár, Kašpar, Prokop: *Hrusice 1907*. Programová rada však žádný z těchto návrhů nepřijala.

O něco kratší, leč také z roku 2000, vedla cesta z Krakonošova divadelního podzimu, národní přehlídky venkovských divadelních souborů z Vysokého nad Jizerou. Přijato bylo 1. doporučení: Hvozdenská *Maryša* bratří Mrštíků. 2. doporučení bylo ustaveno jako 1. náhradní představení 71. JH – Divadelní spolek bratří Mrštíků Bolevadice / J.K. Tyl: *Paličova dcera*. 3. Doporučení na inscenaci DS Krakonoš Vysoké n. Jiz. / V.K. Klicpera: *Potopa světa* nebylo akceptováno.

V podstatě stejně dlouhou cestu měly na letošní JH soubory vybrané z pověření festivalového výboru Českým střediskem AITA/IATA na zahraničních přehlídkách. Ze Scénické žatvy v Martině Občanské sdružení Pôtoň Levice s hrou Karla Horvátha *Ochladzuje sa* a z prestižní přehlídky v německém Paderbornu Theater der Jugend Paderborn s hrou podle Wilhelma Busche *Max a Moritz*.

Jen o měsíc kratší byla cesta souborů z POPELKY, národní přehlídky amatérského činoherního divadla pro děti z Rakovníka. V programu 71. JH se ocitly dvě inscenace z této přehlídky. Nominovaný rakovnický Tyl s hrou J. Koláře a P. Prchala *Z deníku kocoura Modroočka* a stejný soubor (jen v jiném složení) doporučený na 1. místě s hrou J.K. Tyla *Tvrdohlavá žena*. Druhé doporučení na zařazení inscenace *Magorie* podle Alexandry Berkové souboru Hugo ZUŠ Vladimíra Ambrose z Prostějova nebylo přijato.

O poznání kratší cestu měly na letošní JH soubory z FEMADU z Poděbrad a z Divadelní Třebíče, národní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla, která má jako jediná právo dvou nominací. Z té přišlo návrhů nejvíce – 2 nominace a 4 doporučení. Programová rada JH všechny tyto návrhy přijala. Jedná se o tyto soubory a inscenace: Spojené divadelní soubory Nejchodnější medvídků Hradec Králové a Divadlo na tahu Praha / *Ještě žiju s věšákem, plácačkou a čepicí* (nominace); Divadelní klub Jirásek Česká Lípa / Václav Klapka: *Odysseova cesta* (nominace); Ořešchovské divadlo / Vlastimil Peška, Jaroslav Wykrent: *CVOKSTORY* (1. doporučení); V.A.D. Kladno / Kazimír Lupinec, Sonya Štemberová: *Rozpaky zubaře Svatoopluka Nováka* (2. doporučení); Rádo-bydivadlo Klapý / Thornton Wilder: *Naše městečko* (3. doporučení); DS J.K. Tyl České Budějovice / N.V. Gogol: *Hrači* (4. doporučení).

Dalším zdrojem výběru byl Šrámkův Písek (ŠP), celostátní setkání mladého a netradičního divadla. Ze 4 návrhů přijala programová rada JH nominaci Jednoty divadelních ochotníků Úpice – Společnost dr. Krásy s lidovou hrou v úpravě E.F. Buriana a Petra Lanty *Hra o Dorotě* a 1. doporučení, tj. Nejchodnější medvídky z Hradce Králové s inscenací hry S.T. Gyrose *Chilliastra*. Na 2. místě bylo ze ŠP doporučeno Divadlo IKDYŽ Kolín s hrou Davida Dvořáka *Vašíček 22*. To bylo označeno programovou radou jako 2. náhradní pro JH. Doporučení na 3. místě na Divadlo v soukollí Havířov a jeho souborovou improvizaci nazvanou *Jsou soutěsky, jsou v nás* přijato nebylo.

Po ŠP se konal Wolkrův Prostějov (WP). Z něj byla doporučena dvě představení a obě byla akceptována pro program JH: Divadlo Jesličky ZUŠ Na Střežině Hradec Králové / Walt Whitman: *Chvilé přirozenosti* a Útulek Brno / Leoš Slanina: *Návštěva u ministra*.

Souběžně s WP se uskutečnila Dětská scéna v Trutnově, celostátní přehlídka dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů. Odtud bylo nominováno Divadlo Hudradlo Zliv / Miroslav Slávik podle H.Ch. Andersena: *Slavík*.

V pořadí poslední klíčovou druhovou přehlídkou, z které se na JH nominuje a doporučuje, byla Loutkářská Chrudim (letos 50. Ročník). Odtud byla doporučena inscenace loutkového souboru Dno z Hradce Králové / Edmond Rostand, Jiří Jelínek: *Variace na slavné téma Cyrano* a inscenace Divadla Strípek z Plzně / Ivana Faitlová: *Finist, jasný sokol*. Obě byly zařazeny do programu JH.

Klíčovými druhovými přehlídkami však nejsou zdroje výběru programu JH vyčerpány. Doporučovat (ne nominovat) mohou další celostátní přehlídky. A tak z Národní přehlídky seniorského divadla ve Znojmě byla uplatněna 3 doporučení: 1. DS De Facto Mimo Jihlava / Martin Kolář: *Voda na kafe*. 2. Divadelní studio D 3 Karlovy Vary / Oldřich Daněk: *Příběh flanderský*. 3. Studio ADA Praha / Arnošt Goldflam: *Zkouška*. Žádné z nich však nebylo vybráno na JH.

Z Otevřeno v Kolíně, celostátní přehlídky pantomimy a pohybového divadla, byla doporučena a přijata inscenace Pantomimy S. I. Brno / Jindřich Zemánek: *Sny o létání*.

Každoročně pořádán Pohárek SČDO v Olomouci, národní přehlídka v přednesu divadelních monologů a dialogů a individuálních výstupů s loutkou, doporučila tři vystoupení: 1. Marii Živnou (DS Havlíček Neratovice) / Thornton Wilder: *Dohazovačka*. 2. Miroslava Kučabu (Divadelní klub A. Jiráka Česká Lípa) / Molière: *Don Juan*. 3. Ludmilu Panenkovou (DS K. Čapek Děčín) a Josefa Doležala (DS Březiny Děčín) / Felix Mitterer: *Návštěvní hodiny – Na odstavné koleji*. Programová rada žádný z těchto návrhů neakceptovala.

Národní přehlídka divadla jednoho herce se jako bienále konala tentokrát poprvé v Kaznějově. Z této přehlídky se dostala na stůl doporučené rady dvě doporučení: 1. Miroslava Venclová (DS Jesličky ZUŠ Na Střežině Hradec Králové) / Jolana Brányová, Miroslava Venclová: *O nepořádném křečkoví*. 2. Vratislav Mikan (DS Podivadlo ažažaš v Aši) / V. Mikan: *Derniéra*. Tato inscenace byla označena jako 2. Náhradní pro JH.

A konečně posledním 14. zdrojem výběru byl akceptovaný návrh ARTAMA na folklórní soubor Vypálkovci / Daniela Stavělová: *Slavnosti jara – O smrti, hraní, čarování a milování*.

Nejkratší cestu na JH vážily Spojené divadelní soubory okresu Náchod, které v předvečer oficiálního zahájení 71. JH sehrály (s právem domácích vystoupit mimo hlavní program) Jiráskova *Emigranta*, mj. i jako hold kulatému autorovu výročí.

Tip pro vás:

Hledáme zájemce o projekt nezávislého filmu v angličtině. Dílna hereckých improvizací - angličtiny. Vytvoření scénáře - na konci srpna, natáčení - září, říjen. Kontakt 0607 712298 Pavel, email: pavelkopeccky@seznam.cz.

Rozborový seminář je určen pro všechny, kteří se zabývají nebo chtějí zabývat rozbořením představení (režiséři, dramaturgové, porotci, herci aj.). Předmětem hodnocení budou vybraná představení.

Je organizován jako otevřený a mohou ho navštívit i ostatní účastníci JH 2001, kteří si chtějí konfrontovat názory na zhlédnutá představení. Vedoucím lektorem bude Mgr. Jiří Hruše, „třídním“ Dušan Zakopal. Úvodní slovo do rozpravy zajišťují členové Klubu režisérů SČDO. Rozborové se uskutečňují podle metodiky, která již byla ověřena na minulých seminářích. Závěry ze semináře si mohou frekvenci rozšířit v odpoledním *Problémovém klubu*.

První seminář se uskuteční v neděli 5. 8. od 9.00 ve třídě podnikatelské školy pod kostelem a zabývá se Hrou o Dorotě. Jako další vás čekají: 6. 8. JEŠTĚ ŽIJU S PLACATKOU, VĚŠÁKEM A ČEPICÍ; 7. 8. ODYSSEOVA CESTA; 8. 8. MARYŠA; 9. 8. NAŠE MĚSTEČKO; 10. 8. TVRDOHLAVÁ ŽENA.

Všiml jste si, že informačka (rozuměj informační středisko 71. Jiráskova Hronova) má nového člena? Je jím kozus theatris neboli kozel divadelní. Skromně stojí v rohu a sleduje cvrkot. Jak jsme zjistili od starousedlých mistrů výtvarníků, kozel se dřív v Hronově používal k pochybným pohanským praktikám, neb byl živý svrháván ze zvonice a jeho krev se mazalo obyvatelstvu, aby bylo další rok živo a zdrávo. Nebylo by hezké tuto tradici opět obnovit?

Každodenně se pořádá v zákulisí, alias ve Velké šatně schůzka organizátorů festivalu, nazývá se „štáb“ (což mi trochu připomíná spíše zákulisí vojenského cvičení). Pokud chcete být „in“, mohli bychom také použít „brainstorming“. To znamená, že tudy procházejí všechny nápady, všechny důležité informace, stížnosti, žádosti, změny atd. atd. Na prvním štábu nás přivítala paní starostka s optimistickými slovy, že v čele organizace festivalu stojí samé ženy – za město Hronov (Hana Nedvěďová), za KRUH (Ivana Richterová), za ARTAMU (Lenka Lázniovská) a za ministerstvo kultury (Zuzana Malcová), takže to nemůže dopadnout jinak než dobře. Vzápětí se podávala káva (bleskovým průzkumem jsme zjistili, že mírnou převahu v oblíbenosti má káva rozpustná nad turkem). Paní starostka si svou kávu užila nejlépe „Ozdobila“ ji totiž velmi důkladně sněhobílý kalhotový kostýmek. Představitelka města však prokázala pružnost v rozhodování, a během několika sekund se objevila v náhradních šatech.

Dozvěděli jsme se důležitou (a pro mnohé jistě překvapivou zprávu). Hronovská řeka Metuje je totiž napouštěcí a vypouštěcí. Povodí Labe prý oznámilo, že řeka bude na žádost města „napuštěna“, aby se v ní mohly zrcadlit tradiční lampionky.

Bez alkoholu, zato notně ozářeni od monitorů a ohlušení klapotem klávesnic, smutně pozorujeme, jak ručičky hodin znásilňují čas. Nakoukl jsem lechtivé téma, prosím trudemilce: dál nečtěte. Včera jsme v redakci probírali Soutěžní otázku a dostali jsme se až k tomu, že Alois Jirásek byl starý mládenec. Od místních jsme se doslechli, že jsou další místní, kteří jsou jeho potomci. Po ověření informací z dalšího zdroje se vyvrátilo Jiráskovo staromládenectví. Byl šťastně ženat, čemuž odpovídá počet jeho dětí. Nyní k jádru pudla. Když jsme odcházeli od ohně, zastavili jsme se u pomníku Mistra Jiráska. Světe div se, reflektor mistrovi osvětluje, no prostě světelný kužel míří ... ostatně běžte se podívat sami. Rádi vám představíme ty místní starousedlíky, kteří se pravděpodobně potatili. Mesy

Ve foyeru divadla Josefa Čapka včera v podvečer zahájil předseda KRUHu ing. Miroslav Houštěk výstavu fotografií České soubory v Korbachu. Autorem snímků je Vídeňák s českým jménem žijící v Německu Ferdinand Peroutka, který původně přislíbil svou účast na vernisáži, ale kvůli nemoci nemohl svůj slib splnit. Ferdinand Peroutka fotografuje divadlo už více než třicet let a je členem organizačního výboru divadelního festivalu Theaterwochen in Korbachu, kterého se účastní i české soubory. Na úvod a závěr vernisáže vystoupili Martina Poláková a Josef Vlach s hudebním intermezem.

Kdo se chce vyhnout festivalové výhni a užít si chládku, ať se vydá silnicí nahoru za Jiráskovo divadlo a navštíví výstavu Hronov včera a dnes v bývalém místním pivovaru. Může se osvěžit na těle a na duši a ponořit se do vody i do historie. Na výstavě pořádané ze soukromé iniciativy současného majitele pivovaru návštěvníka očekává nejen nádrž s vodou na koupání, ale především pozoruhodné podzemní prostory bývalého pivovaru, kde jsou instalované historické fotografie Hronova. Ve čtyřech místnostech se může broudat vodou a zároveň sledovat proměnu města od přelomu 19. stol. do 50. let 20. stol. Hospodářský a společenský rozmach před první světovou válkou, stavební ruch za první republiky a samozřejmě nesmí chybět scény ze života velkého rodáka, divadelní život a kuriozity jako např. požár hotelu u Mostu, který založil hasič Javířek. Výstava je otevřena od pondělí do čtvrtka od 14.00 do 19.00 a od pátku do neděle od 10.00 do 20.00 a pokračuje do 11. 8. Vstupné je dobrovolné a bude z něj financováno vydání knihy fotografií o Hronově.

PROSTOR VE VŠECH PODOBÁCH

Letošní novinkou mezi hronovskými semináři je Kurz scénografie, který společně vedou David Bazika (26) a Hana Maleníková (23). On je absolvent scénografie na DAMU, specializace film a televize, a kromě toho studuje na fakultě architektury. Ona vystudovala specializaci film a televize na fakultě žurnalistiky a vzápětí „přehodila výhybku“ – má za sebou 1. rok studia na katedře herectví autorské tvorby na DAMU.

David:

O čem by podle Vás měl být tenhle kurz?

Láká mě pohled na prostor ze všech stran, proto to spojení scénografie i architektury. To je možná i základní téma toho semináře, chceme, aby se ho zúčastnilo co nejvíce lektorů, aby se objevily různé pohledy, i lidé, kteří nemají se scénografií a divadlem nic společného. Letos by měl být takovým bonbónkem architekt David Kraus.

Tématem tohoto prvního setkání je hlavně práce s prostorem ve všech možných podobách a podáních. Jako s prostorem bychom rádi architektonicky hodně pracovali s městem. Jako první úkol si vyzkoušíme, jak text zapasovat do nějakého konkrétního prostředí a zkusíme to i opačně – jaký prostor by se hodil ke konkrétnímu textu. Zkusíme se na prostor podívat ze všech stran, takže máme třeba k dispozici články od lékařů pracujících s lidmi, kteří mají například depresi z nějakých prostorů. Snažíme se k divadlu a scénografii dostat přes nejruznější okolní obory, aby zážer byl co nejširší. Protože ten obor sám o sobě je malý a když se uzavře do sebe, tak je ztracený...

Mám dojem, že prostorová kompozice je pro vás důležitější než tvary a barvy...

Určitě, pro mě osobně ano. Právě proto se snažím, abychom ukázali pohledy různých lidí. Pokud ne letos, tak příště se rozhodně objeví někdo, kdo scénografii bere nějakým malířským způsobem. Já vycházím spíš z toho architektonického gruntu, ale pozval jsem třeba Pavla Štourače, který dělá pouliční divadlo – a to, abychom ukázali různé pohledy na prostor.

Na DAMU jste se specializoval na obor film a televizi. Scénografií ve filmu a televizi si hodně propojujete se skutečností, naopak divadlo podle mého má více prostoru pro fantazii. Jak to vidíte Vy?

Samozřejmě, že jsou tu velké rozdíly a že film z 90% míří k reálu, ale není to zcela jednoznačné.

Mým tématem a téměř životním přemýšlením v poslední době je spíš minimalismus jak v architektuře, tak ve scénografii. Zkoušel jsem hlavně ve škole, například v DISKu. A spoustu věcí si zkoušíme i na divadle, v amatérském souboru Saně na kolech.

Bude se tedy jednat o jakési „zabydlení protoru“, jestli tomu dobře rozumím?

My máme určitou nevýhodu proti těm jiným seminářům, ať už hereckým či režijním, že nemůžeme pracovat jen s textem, aby to mělo smysl. Speciálně od začátku si nemůžeme dovolit ani nakupovat nějaký materiál, což je časově i finančně náročné. Nevíme vlastně ani, co bude ty lidi konkrétně zajímat, musíme to zkrátka otestovat. Zkusíme zkoumat terén na místě, v konkrétním prostředí města. Chtěli bychom podat nějakou „Závěrečnou zprávu o nás“, pokud to půjde, ať už v podobě představení nebo výstavy.

Plánujeme, že v určité fázi práce nad nějakým textem nebo místem zkusíme lidi rozdělit na dvě skupiny – jedni budou zkoušet jakoby scénografickou část a ti druzí se budou jako herci snažit v tom prostoru pracovat. Tím si ověříme jednu věc – často se totiž stává, že si můžete vymyslet nějakou abstraktní věc, která se Vám hrozně líbí, je čistá, má suverenitu, ale herec se v tom vůbec neumí pohybovat. Tohle je ten problém konkrétnosti a a stylizace – věčný boj, ty váhy mezi tím. Vůbec tedy neplatí pravidlo, že divadlu musí být jenom stylizované nebo abstraktní, a film jenom konkrétní.

Chtěli bychom zkusit udělat přednášku, která se by se měla odehrávat ve čtvrtek v 21.30 po představení nahore v Malém sále. Rádi bychom, aby se přišli podívat všichni, kdo budou mít chuť. Aby ten Hronov ožil takovými úplně jinými podněty. Protože jde o to ověřovat si reakce lidí, navázat komunikaci.

Hanka (alias Helena):

V materiálech figurujete jednou jako Hana, pak zase Helena? Tak jak to je?

To byla trochu taková taková mystifikace s mým jménem. Já jsem se totiž docela bála jet na Hronov. Jsem tady poprvé a opravdu nemám nijak bohatou zkušenost se scénografií. A tak jsem si řekla, kdybych to tady nějak zvořala, tak že bude lepší mít nějaké krytí a místo „Hany“ dala „Helenu“. Ale nakonec jsem si dodala kuráž a rozhodla jsem se, že budu vystupovat pod svým vlastním jménem.

Čím byste chtěla jako „asistentka“ kurzu přispět Vy?

Mám za sebou první rok na DAMU u pana profesora Vyskočila – katedra se specializuje na herectví autorské tvorby. Je to pro mě obrovský zážitek a zároveň důvod, proč jsem si troufla Davidovi pomáhat letos na Hronově. Protože jestli můžu něčím přispět, je to právě snaha předat nějaké svoje první zkušenosti, spojené právě s vnímáním prostoru. Každý asi máme nějaké svoje představy o scénografii. Ty moje jsou asi spíše laické, spojené maximálně s amatérským divadlem a se školou. Ale myslím si, že je potřeba prostor vnímat fyzicky a že z toho ta scénografie musí vycházet – respektovat toto vnímání prostoru. Právě v tomto směru jsem si tento rok na škole otevřela jakýsi výhled někam dál. Takže bych tyhle věci ráda na stejné rovině jako posluchači našeho semináře s nimi nějakým způsobem objevovala. Představuji si, že budu takovým doplňkem k Davidovi. Máme připravené i nějaké pohybové věci, fyzické rozcvičky na vnímání prostoru, různé hry. Protože si myslím, že při děláni divadla tohle zůstává až na posledním místě. A my bychom to rádi zkusili z té druhé strany.

Ještě bych připomněla jednu věc, která mě na škole inspirovala. Ivan Vyskočil má ve svém vnímání strašně důležitou věc, vychází při práci z konkrétních lidí. Nejde o to, stát se hercem nebo stát se režisérem, ale najít si v sobě, s čím můžu pracovat a rozvíjet to. Myslím, že to je pro amatérské divadlo ideální stav, protože nejsme studovaní, nemáme za sebou tu produkci, nestavíme ty scény v Národním, ale chceme si prostě jen něco zkusit.

Znáte ten pocit, kdy se ráno vypotácíte z postele a nejste funkční, dokud nevy pijete svůj šálek kávy? Možná, že se to zrovna Vám nestává, ale já jsem tím ve svém zaměstnání pověstná. Patřím zkrátka k těm závislákům, kteří bez svého šálku kávy nedají po ránu ani ránu. A během dne se těch šálků, hrníčků (event. kelímků) nahromadí spousta. Patrně nejsem tak úplná výjimka, protože pamatuji na ložiskou diskuzi (která se posléze sice zvrhla, nicméně podstatný fakt týkající se nepřítomnosti pořádného pressa v tomto městě, zůstal). Jak nám potvrdili renomovaní „kavárenští povaleči“, za dobrým pressem prý museli až do Náchoda. Jak se nám ze stejného zdroje podařilo zjistit, jediné existující pressa v Hronově je k dispozici v Občerstvení za školou (tedy za divadlem v Palackého ulici). Jako kávový maniak (či odborník – as you like) jsem se rozhodla užít letos informování o kávových možnostech v tomto městě na svá bedra. Na první ochutnávku jsme tedy vyrazili právě do Občerstvení za školou. Zatímco kolegyně plesá srdce nad zeleninovými saláty, já se soustředím na nabídku káv. A jsem uspokojena. Základní turek za 8 Kč (pro Pražáka téměř nepředstavitelné!), pressa (slušné, byť ne osvědčené italské značky) za 10 Kč. K dispozici je i vídeňská a alžírská káva. Naším vítězem se stává mražená káva za 18 Kč.

Jana

HALÓ, TADY MOBIL

„Promiň, ale jsem akorát na...“ Pomalu si zvykáme na mobilizaci národa, ale... Do jakých míst a situací dovolíte vstoupit volajícímu? Určité hranice bychom měli respektovat.

Rušíli jste už mobilem představení nebo zkoušku?

Míloš: Mobil mám. Díky Bohu, jsem zatím mobil vždy vypnul. Na toaletě bych ho nevezal.

Jana: To je katastrofa. Jednou mi zazvonil v kině. Děkuji za hlášení v divadle, kde mě upozorní na jeho vypnutí. Beru mobil kdekoli, kromě koupelny, kam si ho nenosím.

Bára: Mobil vypínám. Vydřím bez něj. Když přijde SMS, přečtu si jí potom. Mohu žít bez něj.

Marta: Vypínám. Životně ho nepotřebuji.

Pavel: Stalo se. Mobil mi zazvonil při představení Ježíšek Rádobydivadla Klapý. Hrálí jsme v Litoměřicích. Vypnul jsem ho. Zřejmě jsem ho podržel chvíli dýl a on se znovu nahodil. Ježíšek měl hromadu světla a zvuků, nevěděl jsem, co dřív, a najednou na druhém konci kabiny zazvonil a řval do sálu.

Tomáš: Mobil vždycky vypínám. Dvakrát jsem na to zapomněl. Poprvé to bylo v momentě smíchu na jevišti. Podruhé to bylo do ticha, což byl trapas. Stalo se mi to při Snu noci svatojánském v Komedii.

Pozvánka na výstavu fotografií Ferdinanda Peroutky České soubory v Korbachu ve foyer Sálu J. Čapka.

JIRÁSKŮV EMIGRANT PŘEKVAPIVĚ AKTUÁLNÍ

Myslím, že Mistr Jirásek by měl radost. Jeho poněkud zastrčená hra Emigrant (o které mnozí zdejší účastníci tvrdí, že se jedná o jeho nejlepší kus) se dočkala velkolepého zpracování cca padesáti členy Sdružených souborů okresu Náchod. Co si myslí o hře její režisér, dočtete se na jiném místě. A co si mysleli o inscenaci a hře diváci bezprostředně po jejím skončení, zkoumali naši reportéři pod schody divadla...

Jaroslav (43): Tento kus od Jirásky jsem osobně neznal. Plně patří do tohoto kraje. Nutí mě to k úvahám o víře. Na jednu stranu pomáhá, na druhou víra jde proti lidskosti, člověku. Od tohoto se můžeme odpínout dál. Jedni škodí druhým. Jirásek to napsal krásně. Hra, když se do ní ponoříte má co říci dnešku. Škoda, že není tak hraná.

Jiří (37): Domnívám se, že by bylo třeba upravit text. Zejména první část. Archaické věci spíš vzbuzují smích, ale hráli moc krásně.

Lenka (22): Pro mě bylo představení příliš statické, ale šli do toho a bylo vidět, že je hraní baví. Což je důležitý.

Vítek (23): Mně se celkem líbilo jejich hraní. Téma bylo nicneříkající. V podstatě se tam nic moc nedělo a hlavně si myslím, že ta hra není z těch nejlepších. Rád bych na letošním Hronově viděl jiné.

Eva (???) Líbilo se nám to, tak jako celé toto divadlo. Hrajou zde vynikající herci. Mnozí jsou naši známí. Faníme jim. Osobně se mi líbila Lucie Peterková (Lenorka), velmi talentovaná děvče. Letos jsme byli v Irsku a nám ten problém připadal jak přímo z té země.

Jiří (???) Mně se to velmi zamlouvalo. Jen by mě potěšilo, kdyby herci lépe mluvili.

Zuzana (52): Mně se to líbilo, ale bylo špatně rozumět.

Libor (24): Téma docela aktuální. Globalizace apod.. Na tradice a patriotismus se zapomíná, možná právě proto, že se to nedá koupit. Češství a vlastenectví je potřeba oživit.

Petr (25): Žiji v Praze. Pro mě to byl velmi hutný zážitek. Musel jsem se přestelovat na to, že to není divadlo pro zábavu. Herci mají vztah k tomuto místu a divadlu a jde tu o víc než hrát ve svém volném čase. Byl to silný zážitek.

Jirka (30): Hra se mi celkem líbila, byť jsem jí neznal. Je to opravdu o tom dnešku. Emigranti se vrátí do vlasti, a zjistí, že už jsme tady trochu někde jinde, v jiné době. Některé věcičky byly sice úsměvné, například sněh, ale určitě působivě a patřilo to tam.

Jirka (25): Mě překvapilo, jak toto nastudování mělo dobře udělané situace, proti některým Jiráskovým románům.

Milan (44): Zaujaly mě herecké výkony. Zejména Kudrna (J. Kubina).

JUBILEJNÍ STÉ VYDÁNÍ A JIRÁSKŮV HRONOV

Časopis Scena.cz vychází v týdnu od 30. července do 5. srpna v jubilejním stém vydání. Internetový časopis nejen o divadle Scena.cz působí na českém Internetu od 27. března 1999. Další významné datum v historii tohoto projektu je 4. červenec 2001. Tehdy server Scena.cz získal třetí výtvarný design, který splňuje nároky moderního dynamického webu.

„Z počátku nám mnoho lidí nevěřilo. Scena.cz prošla svým vývojem,“ vzpomíná Josef Meszáros, šéfredaktor. „Z divadelního časopisu se rozrůstáme do podoby kulturního portálu. Pro čtenáře jsme zatím Scenu.cz rozšířili o moderní i vážnou hudbu. Milovníci hudebního divadla u nás postupně naleznou nejen obsahy oper, ale i osoby a obsazení jednotlivých nastudování.“

Neprofesionální divadlo mapuje náš server v rubrice **Amatérská scéna**. Od samotného počátku má server za sebou několik prvenství. Mimo jiné první on-line přenos z divadelního festivalu **Next wave**. Spolu s moderovanými rozhovory patří na Scenu.cz k nejčtenějším. V archivu si můžete přečíst zpravidla z festivalů **Mezi ploty**, **MB(apostrofof)99**, **Zlomvaz**, **Mezinárodní festival Hradec Králové** a letos poprvé i z **Jiráskova Hronova**. Záznamy z festivalů jsou v sekci **ON-LINE**, na internetové adrese <http://online.scena.cz>. Server Scena.cz jako jediný informuje o veškerém dění z kultury v nejkratším možném termínu. Dejte o sobě vědět.

jas

Snímek z večerního pochodu městem k ohni přátelství v parku Aloise Jiráska

POLIČTÍ OSTROSTŘELCI

K přehlídce amatérského divadla neodmyslitelně patří i divadlo pouliční a zvláště pak hepeningy (napišu to česky, sorry). Mezi jinými jsme v pátek 3. srpna marně čekali na přehlídku **Polických ostrostřelců**. Netušíte, o čem je řeč?

Štáb České televize **Vlastimila Weinera** natáčel kolem poledne reportáž z festivalu. Naše redakce tomuto počínání přihlížela a šla zjistit podrobnosti. Přátelské setkání kolegů novinářů narušila asi ...cetiletá občanka (promiňte diskrétnost) s dotazem: „Prý tady na náměstí budou vystupovat **Poličtí ostrostřelci**!“ Ačkoli všichni zpravodajci, neměli jsme o dané akci potuchy. Na základě zkušeností z dopoledního kurzu hereckých etud jsem se pustil do živé improvizace. „Poličtí ostrostřelci? Máte pravdu, snad v 15.00.“ Na pomoc jsem zavola kolegyni Helenu. Ta vnesla do situace trochu pochybností a ženu odkázala na Info středisko.

S napětím jsme očekávali ostré ohlášení třetí hodiny z věže a nástup statných hochů, ostrostřelců. Ovšem od jaké zbraně?! Lukostřelci? Pohraničníci s karabinami?? Lovci s kulovnicemi??? Prostě jsme netušili, jaký druh voj-ska se přijde předvést na náměstí.

Kdo si vlastně z koho vystřelil? Paní pravděpodobně dostala zásah od štábu České televize. Nebo dobře střelila parta novinářů? Kdo ví. Snad informace o **Polických ostrostřelcích** nikoho nezmátla. Zdravíme do **Police nad Metují**, a vlastně všechny střelce od Metuje. A dost, to už bychom se dostali k rybářům. Ať žije Hronov a 71. ročník přehlídky amatérského divadla. Otázka k pořadatelům: Kdy a kde bude vystupovat soubor **Polických ostrostřelců**?

-jome-

Od 9.00 do 13.00 hod.
Učebny semináře a dílny KnMD

SPŠ od 9.00 do 12.00 hod.
Rozborový seminář SČDO

Malý sál JD v 10.00 hod.
Diskuzní klub

Malý sál JD ve 14.00 hod.
Problémový klub

Jiráskovo divadlo v 14.00 a 16.30 h.

DS Potoň - Slovenské pohronské
javisko Levice
Karol Horváth: Ochladzuje sa

Park A. Jiráska v 17.00 hod.
Koncert hudební skupiny
Či psi? z Hronova

Park A. Jiráska v 17.45 hod.
Pocta A. Jiráskovi
(položení květin k pomníku AJ)

Schody Jiráskova divadla v 18.30 hod.

Vítání souborů
Nejhodnější medvídci Hradec Králové
DS Jirásek Česká Lípa
Útulek Brno

Jiráskovo divadlo v 19.00 a 22.00 h.

Nejhodnější medvídci Hradec Králové
Divadlo na tahu Praha
Samuel Königratz:

Ještě žiju s placatkou, věšákem a čepicí

Sál Josefa Čapka v 19.00 a 22.00 hod.

Theater der Jugend Paderborn, SRN
Volně podle Wilhelma Busche:
Max a Moritz

Park A. Jiráska ve 21.00 hod.
Koncert skupiny RUM P.S. Brno
a STOLETÍ NUDY

Sál Josefa Čapka ve 23.00 hod.

Divadelní klub
Poděkování souborům

Zpravodaj 71. Jiráskova Hronova

vydává organizační štáb

Šéfredaktor: Jana Soprová

Redakce: Helena Kozlová, Vladimír Hulec,

Josef Mesy Meszáros, Zdeněk A. Tichý

Výtvarník: Rostislav Pospíšil

Fotograf: Ivo Mička

Sazba: Marek Zhibo

Oficiální stránky festivalu:

<http://jiraskuv.hronov.cz>

On-line zpravodajství z festivalu:

<http://www.scena.cz>

Tisk Grafické závody, s.r.o. Hronov

Cena 5 Kč

